

AGEM

ACHTERHOEKSE GROENE ENERGIEMAATSCHAPPIJ

Strategisch meerjarenplan

Presentatie Guus Ydema, directeur AGEM
Gemeenteraad Doetinchem 7 april 2016

Inhoudsopgave presentatie

1. Energietransitie: besparing, opwekking , ruimte
2. Resultaten AGEM, stand van zaken
3. Externe ontwikkelingen
4. Samenvatting jaarplan en strategie
5. Financiële vooruitzichten

Energiebesparing

(uit uitvoeringsprogramma energietransitie Achterhoek: energieneutraal in 2030)

- Volgens LAP in 2030 besparing 20% elektriciteit en 40% op gas
- Gasverbruik 50/50 bedrijfsleven/huishoudens
- Voor besparing op gas gasvervangers noodzakelijk: elektrisch verwarmen
- Daarvoor extra opwek elektriciteit nodig
- Elektriciteitsverbruik 70/30 bedrijfsleven/huishoudens
- Besparing elektriciteit: ook zonnepanelen huishoudens
- Voor energieneutraal: besparing 55% gas nodig.

Opwekking

(uit uitvoeringsprogramma energietransitie Achterhoek : energieneutraal in 2030)

- 120 grote windmolens (naast de 14 bestaande) en
- 1000 zonnestroominstallaties op bedrijfsdaken en
- 350 zonneparken (veldopstellingen, waarvan bijv. 300 Zon op Erf projecten, met een totaal grondoppervlak van 415 ha, 0,3% van A'hoek) en
- 70 biomassaketels en
- 30 biovergistingsinstallaties

(Mix kan veranderd worden)

Doetinchem

Voor een energieneutraal Doetinchem in 2030:

- 26 windmolens (naast de bestaande) en
- 189 zonnestroominstallaties op bedrijfsdaken en
- 70 zonneparken (veldopstellingen, waarvan bijvoorbeeld 50 Zon op Erf projecten, met een totaal grondoppervlak van 82 ha, 0,3% van de oppervlakte) en
- 12 biomassaketels en
- 6 biovergistingsinstallaties

(Mix kan veranderd worden;
getallen zijn indicatief)

Kosten investeringen (Achterhoek)

(dit zijn zeer globale schattingen)

- Totale investering opwekking ca. €1 miljard
- Plus:
  - Zonnepanelen en besparing woningen €1,3 - ... mld
  - Bedrijven € .... mld
  - Energieopslag, aanpassing energie-infrastructuur en smart grids → daarvoor goede energiemix van belang. €.. mld
- Totale kosten energietransitie >€ 4? miljard

Ruimtelijke inpassing

Ruimtebeslag is :

- 1 tot enkele % van de oppervlakte
- Veel is dubbelgebruik (daken)
- Netto ruimtebeslag van windmolens is gering

Aanpassing van omgevingsbeleid/bestemmingsplannen e.d. nodig.

Wat is AGEM?

- De AGEM is voor en door burgers, organisaties en bedrijven in de Achterhoek.
- De AGEM heeft een onafhankelijke positie, en werkt samen met Achterhoekse bedrijven.
- Drie peilers:
  - opwekking
  - besparing (nauwe samenwerking met verduurSaam energieloket - Stichting Achterhoek Duurzaam Verbouwen)
  - energielevering

Hoe financieren we AGEM?

- De gemeentes leveren een startkapitaal
- EUR 3 per inwoner gespreid en aflopend over 5 jaar (2012-2016) (in 2016 laatste bijdrage: EUR 0,20 per inwoner, dus EUR € 11.250 voor Doetinchem)
- AGEM zet daarmee een bedrijf op
  - Het startkapitaal wordt terugverdiend
  - Eventuele winst gaat naar projecten duurzame energie
- Het geld is dus geen subsidie voor projecten of programma's: het is revolverend kapitaal
- Waarom doet de overheid dit:
  - Oplossen van “marktimperfectie”, anders duurt het te lang
  - Revolverend financieren is een efficiënte aanpak

Opwekking zonnestroom

Badmintonmarathon brengt 1213 euro op

'Verpunning 'regaal' ontbrecht afgeven

Het in Vorken gevestigde Huisnummer HT Rally-Road van eigenaar Henk Hellegers is helemaal klaar voor Dabur 2016.

Contact

Bronckhorst Noord

www.contact.nl

Ruim tweehonderd zonnepanelen op dak sporthal De Lankhorst

Het is een groot succes voor de gemeente Bronckhorst. In de sporthal De Lankhorst zijn ruim tweehonderd zonnepanelen op het dak geplaatst. Dit is een belangrijke stap in de verduurzaming van de sporthal. De zonnepanelen worden geleverd door AGEM.

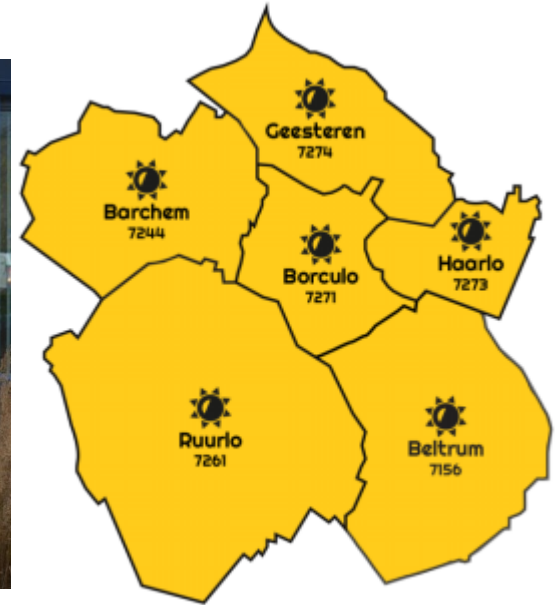
Op dit dak wordt Achterhoekse zonnestroom geproduceerd

door: Zon Delen in Berkelland

gemeente Berkelland TENTEN SOLAR

provincie met AGEM ACHTERHOEKSE ENERGIE

Informatie: www.zondeleninberkelland.nl

+ 5 tot 10 nieuwe middelgrote zonnestroomprojecten in 2016

VAN DE KOLK

WOLVEN EN SLEIPERS

Type: Sleipers
 Lengte: 1000
 Gewicht: 1000
 Materiaal: Staal

PLUS

van de gemeente Bronckhorst. Het is een groot succes voor de gemeente Bronckhorst. In de sporthal De Lankhorst zijn ruim tweehonderd zonnepanelen op het dak geplaatst. Dit is een belangrijke stap in de verduurzaming van de sporthal. De zonnepanelen worden geleverd door AGEM.

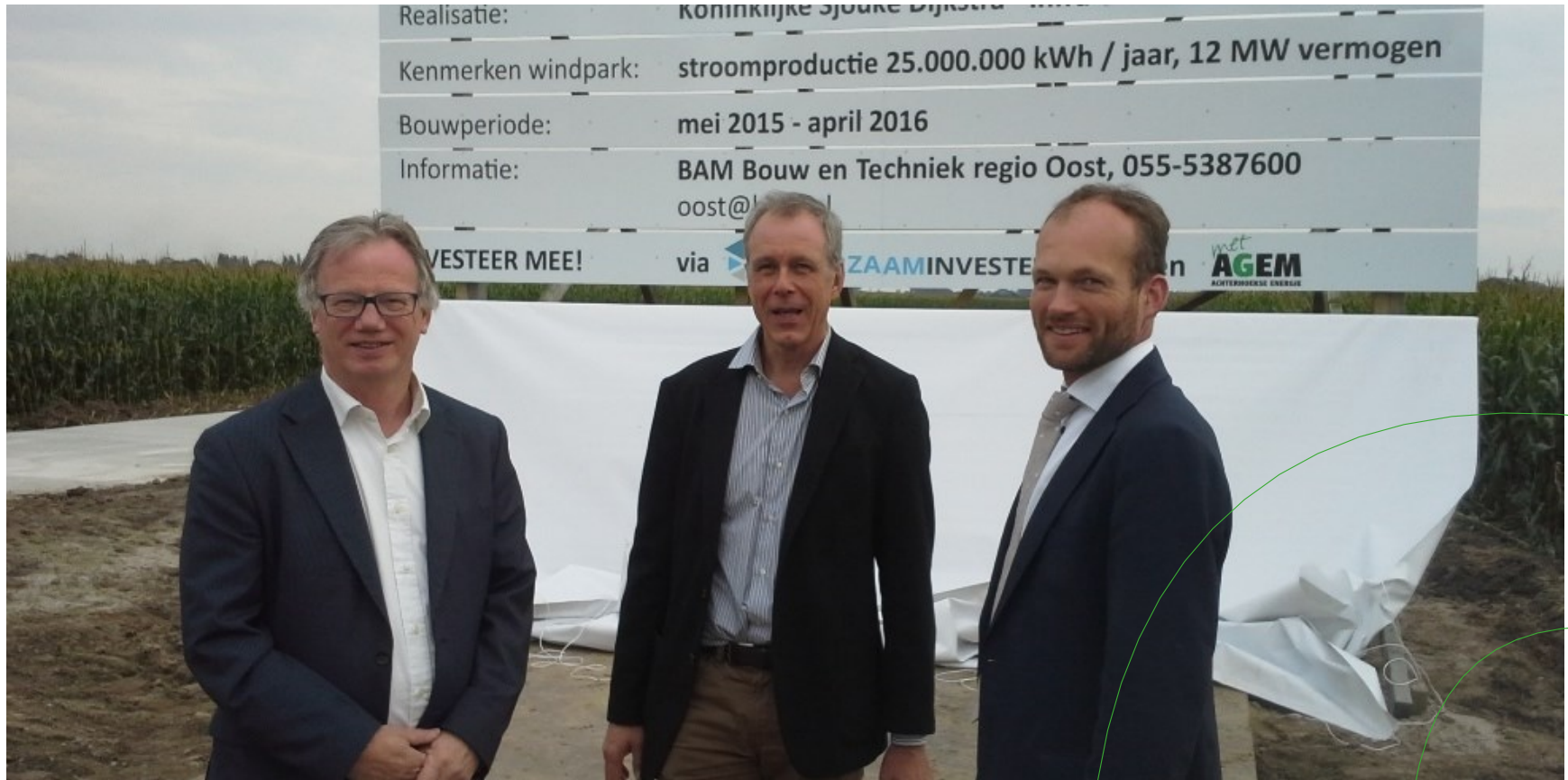
Jaarlijks een bijdrage uit de

Van Lankhorst

Het is een groot succes voor de gemeente Bronckhorst. In de sporthal De Lankhorst zijn ruim tweehonderd zonnepanelen op het dak geplaatst. Dit is een belangrijke stap in de verduurzaming van de sporthal. De zonnepanelen worden geleverd door AGEM.

Het is een groot succes voor de gemeente Bronckhorst. In de sporthal De Lankhorst zijn ruim tweehonderd zonnepanelen op het dak geplaatst. Dit is een belangrijke stap in de verduurzaming van de sporthal. De zonnepanelen worden geleverd door AGEM.

Windpark Netterden: aanbieding obligatielening en windstroom “met AGEM”

Partner-programma

Sinds 2014 een duurzaam aanbod van zonnepanelen voor woningen, in samenwerking met de Achterhoekse woningcorporaties en ADV.

De klant kan kiezen tussen verschillende Achterhoekse installateurs!

AGEM biedt onafhankelijke informatie en verlaagt de drempel.

Speciale acties.

Afbetaling panelen via de energierekening in voorbereiding (via duurzaamheidslening).

Later wordt dit uitgebreid met andere producten.

Zon op Erf:
 750 zonneboerderijen:
 een decentraal
 zonnennetwerk van 750
 MW als alternatief voor
 een centrale op fossiele
 energie

Schaalvergroting leidt tot
 1500 stoppende agrariërs

2030 energie neutraal
 Verbruik 2013

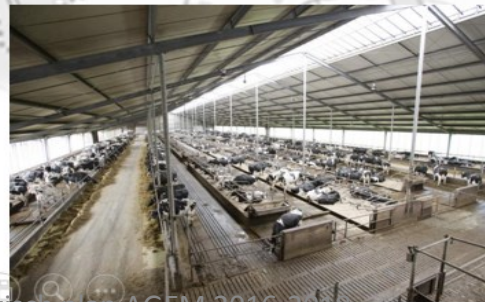
- 1,4 miljard kWh
- 390 miljoen m3 gas

BERKELLAND

Asbestverbod per 2024

750x sloopopgave tot 2030

Gefaseerde aanpak Zon op Erf

1. De eerste initiatieven doorrekenen
2. Eerste tranche (pilot) van ca. tien projecten uitvoeren (2016) (EUR 10 mln.)
3. Tweede tranche van 40 projecten (EUR 40 mln.)
4. Volgende tranche(s), tot ca. EUR 600 mln.

Rol AGEM Projectontwikkeling

Nu in de praktijk

- Opzetten en begeleiden projecten voor opwekking duurzame energie
- Focus op zonne-energie
- Begeleiden lokale energievoöperaties:
projectbegeleiding postcode-roosproject
- Regionaal expertisecentrum/aanjaagfunctie

Toekomst

- Ontwikkeling projecten windenergie (vanaf nu!)
- Actief zoeken van geschikte daken en gronden voor zonnestroomprojecten en windmolens
- Ontwikkeling biomassa met externe partners

Energielevering

We leveren Achterhoekse stroom.

Fase 1: Groene stroom (met GVO's) uit de Achterhoek van bestaande projecten.

Fase 2: nieuwe projecten: zon, wind, bio, water.

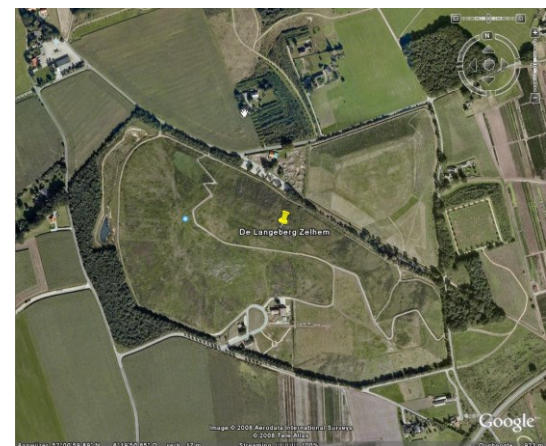

Energielevering

Hoe zorgen we voor Achterhoekse energie

Garanties van oorsprong (GVO's) uit de Achterhoek.

- Stortstroom uit Zelhem
- Sporthal gemeente Bronckhorst - zonnepanelen
- Biologische boer Kraanswijk in Groenlo
- Mestvergisting Prinsen Haarlo
- Windmolenpark in Netterden/Azewijn
- Zonnestroomprojecten o.a. Borculo, Wichmond (wordt vervolgd)

Achterhoeks streekproduct

Voor een eerlijke prijs ons streekproduct.

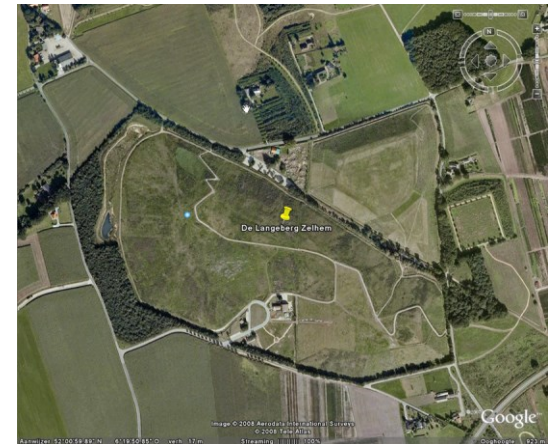
463 klanten (eind 2015, na 24 maanden)

(inmiddels 517 klanten)

- Bewoners en agrariërs
- Maatschappelijke organisaties, bijv. museum Aalten, kantoor Wonion woningcorporatie
- Diverse bedrijven, klein en groot

Stroomlevering = equivalent van 1225 huishoudens.

Oorspronkelijk target 2015 was 1030 klanten, uitgaande van huishoudens.

Bedrijfsleven gelooft in AGEM

Klanten

Projecten duurzame energie

Ruim 30 mogelijke locaties nu in behandeling samen met gemeenten, dorpsraden en ondernemers.

Voorbeelden zonnestroom:

Bronckhorst, Zieuwent, Groenlo, Vragender, A18, Vorden, Zelhem, ...

Samenwerking met diverse lokale initiatieven o.a. Berkelland Energie, Vragender Duurzaam, Geesteren, Beltrum, BOEN.

Samenwerking met de windparken in Netterden en den Tol.

Externe ontwikkelingen

Lastig:

- Activiteiten directe concurrenten energielevering zijn toegenomen (Van de Bron, Qurrent, Huismerk Energie; Nuon, Eneco e.d.)
- Concurrenten stunten met gasprijs

Gunstig:

- Landelijk stimuleringsbeleid wordt geïntensiveerd. (energieakkoord/Urgenda-uitspraak)
- Gelders energie-akkoord wordt voorbereid.
- Uitvoeringsplannen Achterhoekse gemeenten gaan leiden tot meer activiteiten om besparing en duurzame energie te stimuleren.
- Marktwaaarde voor lokaal opgewekte duurzame energie lijkt geleidelijk aan toe te nemen

Op termijn wordt lokaal opgewekte duurzame energie steeds belangrijker en krijgt meer steun!

Strategie AGEM 2016-2018

Vanuit het akkoord van Groenlo is AGEM voortgekomen.

AGEM is nu ruim twee jaar onderweg, dus er zijn nog 15 jaar te gaan.

De hoofdlijnen van de strategie worden ongewijzigd voortgezet:

- Onze doelstelling is de lokale energietransitie, o.a. door de opwekking van duurzame energie, te faciliteren en daarmee de lokale werkgelegenheid te stimuleren.

De klantengroei langzamer dan verwacht.

Daarom krijgen alternatieven voor de business-case meer aandacht:

- Sterke focus op projectontwikkeling en:
- Diensten die AGEM direct en via het verduurSaam Energieloket verricht tegen marktconforme tarieven aan gemeenten en derden

Samenvatting plan 2016-2018

Op termijn wordt lokaal opgewekte duurzame energie steeds belangrijker en krijgt meer steun, door (inter)nationale aandacht en regionale uitvoeringsplannen.

Voor 2016 ligt voor AGEM de prioriteit bij:

- Projectontwikkeling zonnestroomprojecten, postcoderoos- en SDE+-projecten incl. financieringsopties
- Start met windenergieprojecten
- Het sneller kostendekkend maken van de uitvoeringsorganisatie van AGEM zodat deze in stand kan blijven om de energietransitie aan te jagen door:
  - Minder focus op klantenwerving
  - Extra inkomsten uit diensten
- Het in stand houden van de levering met beperktere groeiambities
- Marketing via netwerken en projecten

Dienstverlening

voorbeelden van de rol van AGEM

Projectontwikkeling:

- Haalbaarheidsstudie (bedrijven, gemeentedaken, ontwikkeling kleinschalige biomassa)
- Windenergie, draagvlak en ontwikkeling

Lokale campagnes duurzaamheid:

- Sportverenigingen
- Slimme meter campagne

Adviseur planvorming duurzaamheid:

- Uitvoeringsagenda Achterhoekse gemeenten

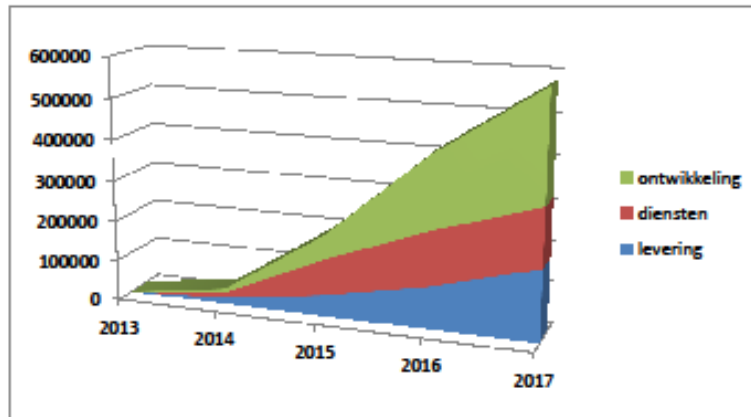
Administratieve diensten (via verduurSaam energieloket)

- Behandeling subsidie Achterhoek Bespaart en Duurzaamheidslening

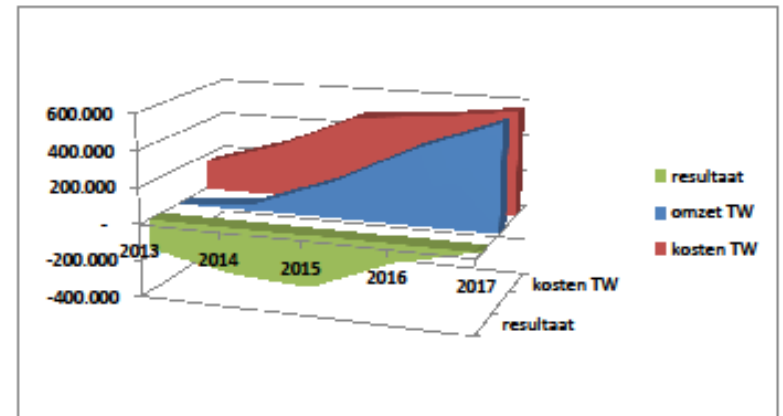

Financiën: historie en toekomst

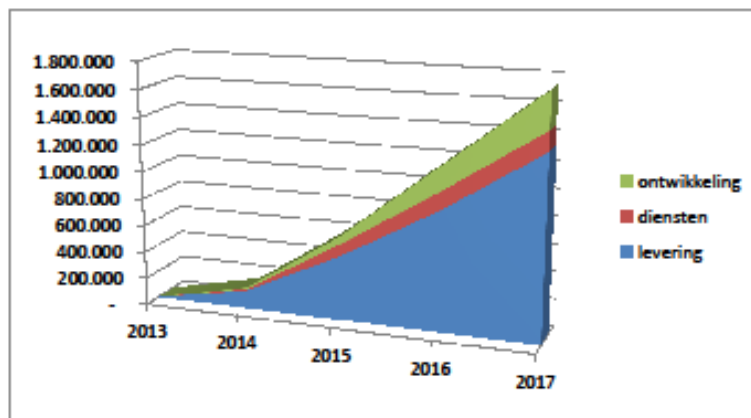
Omzet toegevoegde waarde (exclusief inkoop energie)

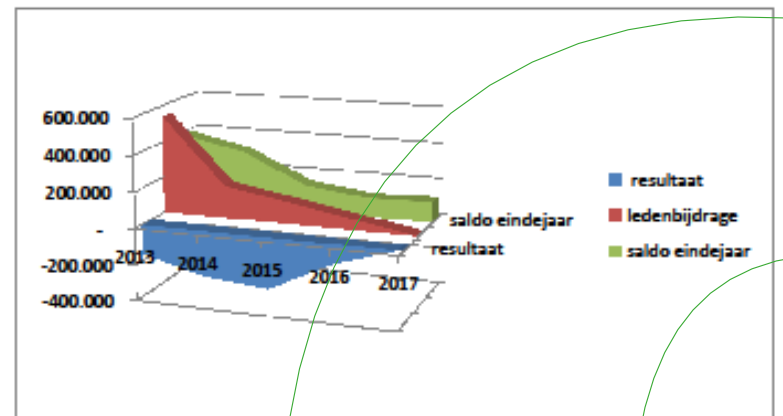
Resultaat

Omzet totaal

Ledenbijdrage en saldo einde jaar

Dank u wel en succes met uw rol in de transitie

